

wonen HUIS, TUIN & KEUKEN

Facelift Nieuw Waldeck

Het Haagse bureau voor stedenbouwkundige ontwikkeling Posad van Boris Hocks en Han Dijk ontving vorige week samen met architect Emile Revier de eerste prijs in de ideeën-prijsvraag op het gebied van architectuur European. Ze gaven de Haagse wijk Nieuw Waldeck een facelift op papier.

BERT HESSELINK

Bijna iedereen kent het wel: die enorme zoektocht naar nummer 47 op een woonerf. Turen naar de nummers op het huis, maar ook goed op letten of je de kriskras geparkeerde auto's en bloembakken nog kunt ontwijken in de smalle straten en pleintjes. Zo'n jarenzeventigwijk met een haast ondoordringbaar doolhof van straatjes en struiken. Met ook nogal wat onveilige plekken.

Als het aan de prijswinnaars ligt, is zo'n speurtocht niet meer nodig. Met redelijk eenvoudige ingrepen wordt de wijk een stuk herkenbaarder en kan hij er weer jaren tegenaan. „Daarom hebben we ook meegedaan aan de prijsvraag van European,” legt Han Dijk uit. „European is een mooi ding om te winnen en de opgave lag in Den Haag, de stad van ons bureau. Maar vooral omdat het een opgave is die de komende twintig jaar steeds meer zal gaan spelen. Woonwijken die nog niet met enorme problemen te kampen hebben, maar waar de verloederding op de loer ligt.”

Uit een rondgang in Nieuw Waldeck blijkt het gevaar van verval: het openbaar groen is slecht onderhouden, stoeptegels liggen scheef, straten zijn verzakt en de woningen grijs. „Dit zijn fascinerende wijken, omdat ze enorm afwijken van wat daarvoor altijd werd gebouwd. En ze komen in iedere stad voor. De opdracht was: probeer met zo min mogelijk ingrepen een zo groot mogelijk effect te bereiken,” vertelt Boris Hocks.

Het is het drietal al snel duidelijk dat er veel moet gebeuren. „Bij het doorkijken van de opgave hadden we al snel door dat je het niet vanuit een vakgebied kunt benaderen,” zegt architect Emile Revier. „Je

De stedenbouwkundigen Han Dijk, Boris Hocks en Emile Revier gaan Nieuw Waldeck nieuw leven inblazen. FOTO FRANK JANSEN

« Duidelijke hiërarchie in het stratenplan helpt enorm.

Emile Revier

moet alle vakgebieden langzaam om te kijken wat er nodig is om die wijken voor de komende jaren weer aantrekkelijk te maken.”

Niet dat de mensen er nu niet prettig wonen. Integendeel, veel bewoners wonen er zelfs al vanaf het begin. Dat zegt natuurlijk iets over het woongenot. Maar dat geeft ook meteen het probleem van de woningen aan. De bewoners worden ouder en krijgen steeds meer moeite om hun woning op vier hoog met de trap te bereiken. Mensen hebben tegenwoordig meer auto's dan jaren gele-

den. Iets meer ruimte voor de auto zou mooi zijn. De Leharstraat en het Palestrinaplantsoen zijn woonomgevingen met potentie, vindt het trio. „Er is heel veel groen, de woningen zijn groot en goedkoop en de woonblokken liggen op een aantrekkelijke plek in de stad,” stelt Revier.

Slopen en opnieuw bouwen, zoals op veel plaatsen wordt gedaan is hier door de structuur van de wijken bijna onmogelijk, aldus Revier. „Dan moet je ook de hele infrastructuur van de wijk aanpakken en dat is een enorme opgave.”

Het trio kiest dus voor aanpassingen. Revier: „Als je naar de wijk kijkt, blijkt dat het vaak niet duidelijk is wat openbaar is en wat privé. Verder wisselen de voor- en de achterkant van de woningen in het complex nogal eens en zijn de woningen

van alle kanten te benaderen. Het verkeerssysteem in de wijk is niet duidelijk. Een duidelijke hiërarchie in het stratenplan in de wijk helpt enorm.”

Opvallend aan het plan is dat op veel terreinen winst wordt geboekt door een iets andere indeling. De tuinen van de mensen worden groter en er zijn meer parkeerplekken. De grote betonnen vlakke in het midden van het woonblok, waar ooit nog speeltuinstellen stonden, verandert in een fraai groen park.

Een metamorfose inderdaad, maar niet met minieme ingrepen, vindt ook eigenaar Haag Wonen. Toch is de woningcorporatie zo onder de indruk van de visie van de prijswinnaars dat het trio betrokken wordt bij verbeteringen in de wijk.

Plan Brink geeft wijk stedelijke atmosfeer

Volgens de jury van European hebben de winnaars laten zien dat ze door hebben waar in Nieuw Waldeck behoefte aan is: een heldere structuur voor de buitenruimte die nu vooral rommelig en dubbelzinnig is. In dit plan zijn de privé buitenruimten samengebracht aan de binnenkant van het complex, dat in drie delen is opgesplitst.

Voor de inrichting van de openbare ruimte is een heldere hiërarchie van pleinen en straten ontwikkeld. De geslaagde combinatie van nieuwbouw en bestaande bebouwing zorgt voor een stedelijke atmosfeer, zonder dat daarbij de oorspronkelijke structuur is verloochend.

Een mogelijk knelpunt is dat de ingrepen een flinke investering zullen vergen, terwijl de bestaande woningen relatief jong zijn en nog niet zijn afgeschreven. De ontwerpers hebben laten zien over voldoende talent te beschikken om het ontwerptraject ook onder meer stringente voorwaarden tot een goed einde te brengen, meldt het juryrapport.

Een blik in de toekomst voor Nieuw Waldeck volgens Han Dijk, Boris Hocks en Emile Revier: een binnentuin. TEKENING POSAD

Het straatbeeld van Nieuw Waldeck zoals de drie stedenbouwkundigen dat in de toekomst zien. TEKENING POSAD